

Jesse Loncraine

In het veld

Karakter Uitgevers B.V.

Orin liep door de geblakerde puinhopen van het dorp langzaam haar kant op, zijn handen in zijn zakken. Ze zat met haar handen in haar schoot op een witte plastic stoel.

‘Ik ben Orin Perth.’ Hij streek zijn ene wenkbrauw glad, een nerveuze gewoonte. ‘Ik ben journalist.’

Ze keek straal langs hem heen, waarnaar wist hij niet.

‘Neem me niet kwalijk, ik...’

‘Ik hoor je wel,’ viel ze hem in de rede, en nu keek ze hem recht in de ogen. ‘Wat moet je van me?’

‘Ik wil alleen een paar vragen stellen,’ antwoordde Orin.

Luid schraapte ze haar keel, ze boog zich naar voren en spuugde op de grond, vlak naast Orins schoen. ‘Ik heb je niets te zeggen.’

Orin keek om zich heen naar de dokters en hulpverleners die bezig waren de mensen die nog geholpen konden worden te helpen.

‘Wilt u met me praten?’ vroeg hij. ‘In het belang van de doden?’

Ze spuugde nog een keer. ‘Wat een onzin,’ zei ze. ‘De doden zijn dood.’

‘In het belang van de levenden dan.’

Ze keek om zich heen.

‘Met z’n hoevelen waren ze?’ vroeg hij.

‘Het waren er genoeg om dit aan te richten.’

‘Kwamen ze vannacht?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Het begon net licht te worden. Ik was aan het werk in mijn moestuin. Mijn man en zoon sliepen nog. Mijn man is dood. Ze hebben mijn zoon meegenomen. Hij is twaalf. Laat me nu alsjeblieft met rust.’

‘Wie zijn “ze”?’ vroeg hij.

‘Heb je me niet gehoord?’

‘Het spijt me. Ik dacht gewoon... U leek me...’ Zijn stem stierf weg.

‘Ik leek je wat?’

‘Laat maar,’ zei Orin. ‘Het doet er niet toe.’

Ze ging staan, waarbij ze de stoel omver stootte. Ze was bijna even groot als Orin. ‘Ga weg.’

‘Wilt u me vertellen hoe u heet?’

‘Waarom?’

‘Omdat u anders naamloos blijft.’

‘Als je over me schrijft?’

Orin knikte.

‘Christine Lokeka,’ antwoordde ze, en ze bukte zich om de stoel weer overeind te zetten. ‘Ga weg,’ herhaalde ze met haar rug naar Orin toe. ‘Je hebt hier niets te zoeken.’

Terwijl hij wegliep haalde Orin zijn opschrijfboekje uit zijn achterzak en noteerde haar naam. Toen hij zijn hoofd weer optilde, zag hij een vrouwelijke dokter die naar hem toe rende en zwaaide om zijn aandacht te trekken.

‘Kom.’ Ze pakte Orins pols beet en trok hem mee. ‘Je moet ons helpen.’

Orin liep met haar mee naar een vrachtwagen met open laadbak die in de schaduw van een grote acaciaboom in het midden van het dorp stond. Een tweede dokter stond op hen te wachten. Hij droeg latex handschoenen en keek naar de laadvloer. Toen ze dichterbij kwamen, zag Orin waar de dokter naar keek: een hoogzwangere vrouw die op haar rug lag. Ze was naakt en had duidelijk pijn.

‘Hoe heet je?’ vroeg de vrouwelijke dokter aan hem.

Orin keek gefascineerd naar de vrouw die aan het bevallen was, en hoorde de vraag niet, totdat de dokter hem bij zijn schouder pakte en het nog een keer vroeg.

‘Orin,’ antwoordde hij.

‘Orin, luister naar me. We hebben hier een stuitligging en een volledige placenta previa. Kun je me volgen?’

Hij knikte.

‘Mooi. Jij klimt op de laadvloer en houdt haar vast terwijl wij opereren. Ze is sterker dan je denkt. Je moet met je knieën haar armen vastzetten. Lukt dat?’

‘Ik denk het wel.’

‘Oké,’ zei ze. ‘Klim erop.’

Orin zette zijn ene voet boven op de achterband en hees zichzelf op de laadvloer. Hij ging bij het hoofd van de vrouw op zijn knieën zitten, legde zijn handen op haar schouders en hield haar losjes vast. De vrouw kronkelde direct weg uit zijn greep, boorde haar nagels in zijn onderarmen en maakte diepe krassen in zijn huid. Hij rukte zich los, verloor zijn evenwicht en viel achterover tegen de cabine, met zijn hoofd tegen het glas.

‘Ik zei toch dat je je knieën moest gebruiken!’ schreeuwde de dokter.

Orin kroop naar de vrouw toe om het nog een keer te proberen. ‘Dit gaat niet,’ zei hij. ‘Ze is doodsbang. Kunnen jullie haar niet iets geven?’

‘Niet voordat de baby eruit is,’ antwoordde de andere dokter.

Tranen stroomden over de wangen van de vrouw. Ze opende haar mond en gilte het uit van de pijn. Orin probeerde te bedenken hoe hij haar het beste in bedwang zou kunnen houden, en besloot met zijn rug naar de dokters toe schrijlings op de borst van de vrouw te gaan zitten. Hij hurkte neer, zodat hij net boven haar zwangere buik zat, en greep haar polsen beet. Hij had er al zijn kracht voor nodig om haar armen stil te houden totdat hij zijn knieën op haar ellebogen kon drukken, met een deel van zijn gewicht erop. Nu haar armen vastzaten onder zijn knieën liet hij de polsen van de vrouw los en hield hij haar hoofd stevig tegen de laadvloer. De angst in haar ogen was zo vreselijk dat hij wegkeek.

‘Heb je haar goed vast?’ vroeg de vrouwelijke dokter.

‘Ja,’ bevestigde hij.

‘Weet je het zeker? Ze mag niet bewegen.’

‘Ja,’ zei hij, ‘ik heb haar.’ Hij keek omlaag naar de vrouw. ‘Het spijt me,’ fluisterde hij.

De operatie duurde niet lang. Nog geen twee minuten later hoorde hij de eerste geluiden van de pasgeboren baby. Een paar seconden later voelde hij de spieren van de vrouw verslappen en staakte ze haar verzet. Toen hij weer omlaag keek en het effect van het opiaat herkende – de angst in haar ogen maakte plaats voor een vredige, pijnloze uitdrukking – kwam er een hevig verlangen bij hem op. Na nog een minuut, toen hij er zeker van was dat ze verdoofd was, liet Orin haar voorzichtig los. De twee dokters besteedden geen aandacht aan hem; ze waren druk bezig met de verzorging

van moeder en kind. Orin klauterde omlaag en keek toe terwijl de mannelijke dokter de buik van de vrouw hechtte.

‘Geef me de schaar aan,’ zei hij, met een knikje naar de dokterskoffer die naast hem stond.

Orin zocht in het koffertje naar een schaar. Aan de binnenkant zat een rij vakjes, elk met een flesje morfine erin. Hij vond de schaar en gaf die aan. Terwijl de dokter het overvloedige hechtdraad wegnipte, stak Orin zijn hand weer in de tas en haalde hij er een van de flesjes uit; voordat hij wist wat hij deed, liet hij het discreet in zijn zak glijden. Toen hij zijn hoofd weer optilde zag hij Christine, die geleund tegen een boom naar hem stond te kijken. Even later draaide ze zich om en liep weg.

‘Hebben jullie me nog nodig?’ vroeg Orin.

‘Voorlopig niet,’ zei de mannelijke dokter.

‘Halen ze het?’

‘De baby wel, ja. De moeder misschien. Misschien ook niet. Als de wond geïnfecteerd raakt, zijn er geen middelen om haar te blijven behandelen. Morgen gaan we hier weg, door naar het volgende dorp. We volgen ze van de ene plaats naar de andere. We zien de verschikkingen die ze aanrichten, maar kunnen er niets aan doen. Vroeger waren er misschien een of twee overvallen per maand. Nu zijn het er zoveel dat we het niet kunnen bijbenen. Er is nauwelijks tijd om lijsten te maken van de slachtoffers. Zeg, bedankt...’

‘Orin Perth.’

‘Bedankt, Orin Perth.’

Orin knikte, en ving vanuit zijn ooghoeken een glimp op van Christine, die in een veld met suikerriet verdween.

‘Christine!’ riep hij, en hij jogde achter haar aan. ‘Wacht.’

Hoewel hij nog jong was, moest hij aan de rand van het veld buiten adem blijven staan om uit te rusten. Hij boog zich met zijn handen op zijn knieën voorover en haalde een paar keer diep adem. Hij was lang, maar het suikerriet, minstens drie meter hoog, torende boven hem uit. Christine had een smal pad tussen de stengels genomen, nauwelijks breder dan Orins schouders. De toppen van de stengels bogen naar elkaar toe en vormden een tunnel die het zonlicht temperde. Snel en vastberaden liep hij door, totdat hij op een ronde open plek kwam. Het plotselinge zonlicht was

oogverblindend, en Orin hield een hand boven zijn ogen. Toen zijn ogen aan het licht waren gewend, keek hij omhoog.

‘Christine!’ riep hij, maar hij wist dat ze waarschijnlijk geen antwoord zou geven, zelfs niet als ze hem kon horen. ‘Christine!’ schreeuwde hij nog iets luider.

Na de derde poging gaf hij het op en telde de paden die uitkwamen op de open plek. Het waren er zes, plus het pad dat hij zelf had genomen. Orin wist dat het zinloos zou zijn, en waarschijnlijk gevaarlijk, om op goed geluk een van de paden te nemen. Hij stond op het punt om terug te gaan, en moest ineens denken aan het flesje in zijn zak. Hij voelde de vorm ervan door zijn kakibroek heen, terwijl hij tegelijkertijd beseft hoe stil het was; de kreten van de gewonden in het dorp werden gedempt door de rijen suikerriet.

~

Het scalpel beschreef een boog over haar borstkas, precies over de lijn die voor de operatie in paarse inkt was getrokken. Bij deze eerste incisie kwam het boterachtige witte vetweefsel onder de huid bloot te liggen, dat niet langer dan een fractie van een seconde glansde voordat er bloed opwelde in de wond. Een van de verpleegkundigen bracht een zuigpijp aan in het helderrode meer in haar openliggende borst. Nog een snee aan de bovenkant van de borst, van het décolleté naar de oksel, creëerde een eiland van vlees, met in het midden de afgesneden tepel, als een vermoeide schipbreukeling. De chirurg gebruikte een forceps om de tumor, die een groenige glans had, los te maken van het spierweefsel eronder; ze trok eraan, bijna verbeterd, en liet de repen en klontjes van het gezwel vallen in een stalen kom die op Liz’ buik stond en met elke ademhaling licht op en neer ging. Toen de borst was weggehaald, werden de lymfeknopen een voor een uit haar oksel geplukt. Nu alles schoon was, hechtte de chirurg de wond. De draadjes staken als zwarte doornen uit de opgezwollen huid omhoog. Tot slot werd er een kleinere incisie gemaakt en een drain aangebracht. De chirurg nam een korte pauze terwijl de verpleegkundigen jodium op de hechtingen deden, de wond verbonden, en een plastic zakje aan de drain hingen om het wondvocht op te vangen. Vervolgens werd de

hele procedure aan de andere kant herhaald. Net iets voor twaalf uur 's middags was de dubbele borstampuatie voltooid, en werd Liz wegge-reden uit de operatiekamer.

Toen Liz bijkwam uit de narcose had ze geen enkele herinnering aan de drie voorafgaande uren. Dezelfde verpleegkundige hield haar hand vast. Het plafond had nog dezelfde roomwitte kleur, met een donkere vocht-vlek in de vorm van een foetus in een van de hoeken. Haar lichaam voelde min of meer hetzelfde – moe en koud, als een vergeten zakje natte slabla-deren achter in een koelkast.

‘Het is voorbij,’ zei de verpleegkundige.

Liz had geen pijn, en zonder pijn kon ze niet geloven dat ze echt was geopereerd. Ze tilde haar hoofd op en keek omlaag naar haar in verband gewikkelde borst, zo plat als die van een jonge man.

‘Het doet geen pijn,’ zei ze.

‘Gelukkig,’ zei de verpleegkundige. ‘Dan werkt de morfine.’

Liz trok haar hand los, en met haar hoofd nog steeds opgetild keek ze om zich heen in de kleine ziekenhuiskamer die ze voor zichzelf had. Een televisie hing hoog aan de muur, met beelden van het journaal zonder geluid. Een jonge, vrouwelijke verslaggever in een kogelvrij vest, een helm op haar hoofd, deed verslag vanaf een dak, terwijl beneden op straat werd gevochten. Op het tafeltje naast haar bed stond een bos verse lelies.

‘Die zijn voor je bezorgd,’ zei de verpleegkundige. ‘Er zit een kaartje bij. Zal ik het voorlezen?’

Ze knikte, en de verpleegkundige maakte het enveloppe open.

‘Liz,’ las ze voor, *‘ik hoop dat de operatie goed is verlopen. Veel beter-schap. O.’* Ze stopte het kaartje terug in de envelop. ‘Een collega?’

‘Mijn zoon.’

De vrouw ging verzitten en legde het enveloppe op de tafel. Er viel een geladen stilte.

‘Je man zit buiten te wachten,’ kondigde ze opgewekt aan, alsof ze daar-mee het kaartje goed wilde maken. ‘Zal ik hem binnenlaten?’

‘Nog niet,’ zei Liz. ‘Geef me een paar minuten.’

‘Natuurlijk. Neem gerust de tijd.’

De verpleegkundige stond op, maakte een aantekening op de status aan

het voeteneinde van het bed, en verliet discreet de kamer. Liz wachtte tot de deur dicht was en pakte het envelopje. Ze las het kaartje twee keer, nam toen de afstandsbediening in haar hand en zette het geluid van de televisie aan. Op de achtergrond waren schoten te horen. De verslaggeefster drukte een hand tegen het oortje om de vragen vanuit de studio te kunnen verstaan, en beantwoordde die zo goed en zo kwaad als het ging op basis van de weinige informatie die ze had.

Liz, die niet kon wachten om zelf weer aan het werk te gaan, slaakte een diepe zucht en zette de televisie uit. Toen ze zich opzij draaide om de afstandsbediening terug te leggen op het tafeltje, voelde ze de eerste steek van pijn in haar borst. Haar gezicht vertrok. De pijn viel mee, was eerder hinderlijk dan verlamdend, maar erg genoeg om haar aan de operatie te herinneren. Nog een keer keek ze omlaag naar haar borst, zo onmogelijk plat. Het was bijna niet te bevatten dat de borsten die ze haar hele volwassen leven had gehad er niet meer waren. Ze stelde zich voor dat de twee afgesneden bergjes vlees nu ergens in een speciale afvalbak lagen. Met elke ademhaling voelde ze het verband spannen om haar ribbenkast, en ze dacht terug aan het gesprek dat ze twee dagen daarvoor in bed met Jim had gehad. *Natuurlijk vind ik je nog steeds aantrekkelijk*, had hij tegen haar gezegd. *Hoezo?* vroeg ze. *Ik zou jou helemaal niet aantrekkelijk meer vinden als je pik eraf was gehakt*. En toen zijn stilzwijgen, want ze had gelijk, de vermindering van zijn eigen geslachtsorgaan was een absurd idee. Niet alleen absurd, ondenkbaar. *Je kunt toch implantaten nemen*, zei hij, waarop zij in lachen was uitgebarsten.

Liz drukte op het knopje en de verpleegkundige verscheen.

‘Alles goed, Elizabeth?’ vroeg ze.

‘Zeg maar tegen Jim dat hij kan komen.’

Jim kwam binnen alsof het een babykamer was, en zij een slapend kind, op zijn tenen, zijn schouders naar voren gebogen.

‘Waarom loop je zo raar?’ vroeg Liz.

‘Hoe dan?’ Niet al te subtiel hervatte Jim zijn normale, ontspannen manier van lopen.

‘Als een bankrover.’

Het was niet meer dan een fractie van een seconde, maar Liz zag dat

zijn blik van haar gezicht naar haar borst ging. Ze kon zijn medelijden voelen.

‘Hoe gaat het?’ vroeg hij. ‘Heb je pijn?’

‘Niet echt,’ zei Liz. ‘Ze hebben me goed platgespoten.’

Jim was bij het bed, boog zich voorover en drukte een kus op haar lippen. Gelukkig niet op mijn voorhoofd, dacht ze. Hij kwam op de rand van het bed zitten, pakte haar hand en keek bewust naar haar gezicht.

‘Het is niet erg.’ Liz trok haar hand los. ‘Je mag kijken.’

‘Waarnaar? Er is niets te zien, alleen maar verband.’

Liz streek met haar vingers over haar borst zoals ze de toetsen van de piano aanraakte voordat ze ging spelen. ‘Ze bedoelen het letterlijk, hè, als ze zeggen dat ze al het weefsel weghalen.’

‘Het is de enige manier om zekerheid te hebben.’

‘Ik weet het.’ Zacht duwde ze hem een eindje bij zich vandaan. ‘Laten we het er niet over hebben. Ik wil graag zitten.’ Ze probeerde zichzelf overeind te duwen en voelde een plotselinge pijnbliksem waar haar borsten waren geweest.

‘Wat is er?’ vroeg Jim. ‘Moet ik de verpleging roepen?’

‘Nee,’ zei ze, ‘het gaat wel. Ik had me niet moeten bewegen. Je zou denken dat iets wat er niet meer is geen pijn kan doen.’

‘Zo werkt het niet,’ zei Jim.

‘Het is alsof ze er nog zijn. Fantoempijn.’

‘Dat is waarschijnlijk normaal.’

‘Normaal?’

Hij stond op, liep naar het raam en keek naar de bakstenen muur ertegenover. Na een korte aarzeling liet hij de jaloezie zakken.

‘Ben je bang dat iemand me ziet?’ vroeg Liz.

Jim zuchtte.

‘Deze heeft Orin me gestuurd,’ zei ze.

‘Ze zijn erg mooi.’

‘Jezus, Jim, het zijn lélies.’

Jim liep naar de vaas met bloemen en trok zacht aan een van de zacht-roze bloembladen. De steel boog door en sprong terug, en saffraangeel stuifmeel regende omlaag.

‘Hij bedoelde er vast niets mee.’

Het gedempte zoemen van een telefoon in de zak van een kledingstuk bespaarde Liz de extra gêne om Jim te moeten vertellen dat hij niet wist waar hij het over had.

‘Wil jij opnemen?’ vroeg ze. ‘Mijn jasje hangt in de kast.’

‘In een ziekenhuis hoort je mobiele telefoon toch uit te staan?’

Liz slaakte een geërgerde zucht. Jim pakte het jasje, dat een onmogelijk aantal zakken bleek te hebben, en viste de telefoon er uiteindelijk uit.

‘Hè?’ zei hij, en met de nog steeds vibrerende telefoon in zijn hand liep hij terug naar het bed.

‘Wat is er?’

‘Het is Orin.’

‘Geef maar.’ Ze maakte een haastige beweging en haar gezicht vertrok. Nadat ze diep had ingeademd om de pijn te verlichten nam ze op. ‘Orin?’

Er kwam geen antwoord. Ze wachtte een paar seconden; het was een telefoontje uit het buitenland en ze hield rekening met vertraging op de lijn.

‘Orin?’ vroeg ze nog een keer. ‘Hoor je me?’

Jim keek haar vol verwachting aan, en dat irriteerde haar. Ze legde haar hand over de telefoon en vroeg Jim om haar alleen te laten. Hij keek eerder verward dan gekwetst, maar verliet zonder te protesteren de kamer. Toen hij de deur achter zich had dichtgetrokken, hield Liz de telefoon weer tegen haar oor.

‘Orin... ben je er?’

Nog steeds geen antwoord, maar in plaats van stilte hoorde ze hem nu ademen, of in elk geval iemand ademen. Ze hield haar eigen adem in en luisterde; het werd Liz al snel duidelijk dat de persoon aan de andere kant van de lijn niet haar zoon was. Ze wist niet hoe ze wist dat het Orin niet was, ze wist het gewoon.

‘Met wie spreek ik?’ vroeg ze. Geen antwoord. ‘Ik hoor je ademen. Waar is Orin? Wat doe jij met zijn telefoon? Hallo?’

In gedachten liet ze eerst de meest bizarre scenario’s de revue passeren, om vervolgens langzaam terug te redeneren naar een plausibele verklaring: Orin was zijn telefoon kwijtgeraakt, en de persoon die de telefoon had gevonden had per ongeluk een van de opgeslagen nummers gebeld. Toch kon ze het gevoel dat er iets niet klopte niet van zich afzetten.

‘Ik ben zijn moeder,’ zei ze. ‘Vertel me alleen of hem iets is overkomen.’ Heel even hield het ademen op, en ze wist dat de onbekende haar had gehoord.

Drie korte piepjes maakten een einde aan de verbinding. Op de een of andere manier wist Liz dat er niet opgenomen zou worden als ze probeerde terug te bellen, dat haar kans om Orin te spreken voorbij was. Ze probeerde het toch. De telefoon ging een paar keer over en schakelde naar de voicemail, zodat ze in elk geval Orins stem kon horen. De boodschap was kort: ‘Dit is Orin. Laat een bericht achter, dan bel ik terug.’

Jim klopte zachtjes op de deur en stak zijn hoofd naar binnen. *Mag ik weer komen?* mimede hij zonder geluid te maken. Liz knikte, en verbrak de verbinding zonder een bericht in te spreken. Jim kwam binnen, ging op het voeteneinde van het bed zitten en legde door de dunne deken een hand op haar scheenbeen.

‘Is alles in orde?’ vroeg hij.

‘Ik heb geen idee,’ antwoordde ze.

..*

De kinderen waren met een lang touw aan elkaar vastgebonden, als een snoer gedooft kerstlampjes. Paul was de derde van voren. Hij en de andere kinderen liepen in een rij achter elkaar aan, geweren op hun rug gericht, de hete middagzon brandend op hun schouders. Het touw sneed in zijn enkel, en met elke stap verloor hij druppels bloed. Sommige kinderen huilden, maar Paul verdroeg de pijn zwijgend; alleen zijn krampachtig gebalde vuisten verrieden dat hij het moeilijk had. Waar ze naartoe gingen was onduidelijk, maar aan de stand van de zon wist hij dat ze in noordoostelijke richting liepen. De wereld die hij kende lag al ver achter hem. Er waren geen bewerkte en geïrrigeerde velden, geen gewassen, en zelfs het droge gras was dood. Het landschap bestond uit kaal, rood stof. Nu en dan kwamen ze langs een eenzame boom en mochten ze uitrusten en kleine slokjes water nemen uit plastic flessen uit de laadbak van de pick-ups. Het water was warm, het smaakte smerig en het hielp nauwelijks tegen de dorst. Ze waren met z'n twaalf. Betty, het enige meisje, was het jongere zusje van Pauls beste vriend, Apote, die zelf helemaal ach-

teraan liep, snikkend. Paul telde de mannen die hen gevangen hadden genomen – het waren er negentien van verschillende leeftijden, die op twee na allemaal dicht op elkaar gepakt in de laadbak van de twee Toyota-trucks zaten. De twee overgebleven mannen liepen aan weerszijden van de rij kinderen om hen op te jagen, en ze porden degenen die het tempo niet bij konden benen met hun geweren. De lichaamsgeur van pubers hing om hen heen, nog versterkt door de hitte die met elke minuut ondraaglijker werd.

Paul herhaalde in gedachten de laatste woorden van zijn vader, telkens weer: *Doe wat ze zeggen. Stel geen vragen.*

Als groep hadden de kinderen hun tempo gesynchroniseerd om het schuren van het touw om hun enkels te minimaliseren. Maar elke keer dat een van hen struikelde of van uitputting niet verder kon, trok het touw strak en sneed het dieper in hun vlees. Apote was een van de ergste, hij liep voortdurend uit de pas. Op een gegeven moment hoorde Paul de jongen achter hem mompelen dat de mannen Apote los moesten snijden – weg met hem. Diep vanbinnen dacht Paul hetzelfde, maar het was een gemene gedachte die hij schuldbeust van zich af probeerde te zetten. Hij concentreerde zich erop om de anderen zo goed mogelijk bij te houden. Af en toe ging de voorste pick-up zonder waarschuwing harder rijden, en hoestten de kinderen in het opwaaiende stof. Als het stof weer ging liggen, wezen de mannen lachend op de kinderen die in hun brandende ogen wreven.

Paul hoorde het water al lang voordat hij de rivier kon zien, een zacht ruisend geluid. De gedachte aan water dat over zijn gebarsten lippen stroomde, dat zijn huid schoon waste, de pijn in zijn kloppende enkel verzachtte, was bijna genoeg voor een glimlach. Met gebogen hoofd liep hij door, luisterend naar het water. Naarmate ze dichterbij kwamen, ging het steeds meer klinken als een ruzie tussen zijn ouders; zijn moeder die siste tussen haar tanden, de bulderende stem van zijn vader die tegen de muren beukte. De anderen begonnen nerveus te fluisteren.

De jongen vlak achter Paul stootte hem aan. ‘Hoor je dat?’

‘Het is een rivier,’ zei Paul.

‘Ik kan niet zwemmen.’